

Полтавський державний аграрний університет
Полтавський інститут економіки і права
Полтавський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги
Регіональне представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у
Полтавській області
Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України

Трансформація правової системи України в сучасних умовах

Матеріали II Всеукраїнської інтернет-конференції
20 травня 2025 року

**Полтава
2025**

УДК 34.047(477)

Трансформація правової системи України в сучасних умовах: матеріали II Всеукраїнської інтернет-конференції (Полтава, 20 травня 2025 р.) / ред. кол.: С. О. Гладкий, Х. З. Махмудов, Г. В. Терела та ін. Полтава: ПДАУ, 2025. 149 с.

Конференція зареєстрована в ДУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ) за №348 від 27.03.2025 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій Полтавського державного аграрного університету, протокол №12 від 20 червня 2025 р.

У збірці представлено матеріали II Всеукраїнської інтернет-конференції за результатами досліджень щодо трансформації правової системи України в сучасних умовах.

Матеріали призначені для педагогічних, науково-педагогічних працівників закладів освіти, докторантів, аспірантів, провідних фахівців – практиків, студентів та усіх зацікавлених у позитивних перетвереннях правової системи України.

Відповідальність за зміст наданих матеріалів, точність наведених даних, а також відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Голова редакційної колегії:

Гладкий С. О. – професор кафедри підприємництва і права ПДАУ, д. ю. н., професор.

Члени редакційної колегії:

Махмудов Х. З. – завідувач кафедри підприємництва і права ПДАУ, д. е. н., професор;

Басенко Р. О. – завідувач кафедри правознавства та фінансів, заступник директора з науково-педагогічної роботи, міжнародної та грантової діяльності ШЕП, к. пед.н., доцент;

Ночовний Ю. В. – начальник відділу правопросвітництва Полтавського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

Носенко В. В. – представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Полтавській області;

Яковенко В. С. – член правління, керівник відокремленого підрозділу ГО «Україна без тортур» в Полтавській області;

Коломоєць О. Д. – провідний фахівець з організації наукової роботи Кіровоградського НДЕКЦ МВС України, к.ю.н., доцент, т.в.о. завідувача кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету №2 Донецького державного університету внутрішніх справ;

Лисенко Н. В. – завідувач відділу товарознавчих та гемологічних досліджень Полтавського НДЕКЦ МВС України, к.т.н.;

Дубович О. В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н.;

Кальян О. С. – професор кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н., доцент;

Коломієць П. В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, д. ю. н.;

Купчення Л. І. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н.;

Липій Є. А. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н., доцент;

Осташова В. О. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н., доцент;

Стрілець Б. В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н.;

Терела Г.В. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. і. н., доцент;

Шведенко П. Ю. – доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ, к. ю. н., доцент;

© Автори тез, включені до збірника, 2025

© Полтавський державний аграрний університет, 2025

ЗМІСТ

Агвердієва Е. Е. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ЯК ЗАСІБ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ.....	7
Алієв Р. В. СУЧАСНА МІСЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПОРЯДКУ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....	10
Атаманчук Н. І. ОЦІНКА ВПЛИВУ ПЕРЕДБАЧУВАНОВОГО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ПРАВОТВОРЧОМУ ПРОЦЕСІ ЛИТОВСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ: ДОСВІД ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	14
Баброцяк С. В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ УТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ МІЛІЦІЇ В РОКИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917–1921 РОКІВ.....	20
Баброцяк С. В. ПРИНЦИП РОЗПОДІЛУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ В УКРАЇНСЬКОМУ КОНТЕКСТІ.....	24
Баброцяк С. В. ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ І ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНОПРОЄКТІВ УВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМА ЗНИКНЕННЯ ТРЕТЬОГО ЧИТАННЯ.....	28
Бончук В. П. КОРУПЦІЯ: ПСИХОЛОГІЧНІ ВИЯВИ.....	31
Гладкий С. О. МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ПОТРЕБИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	35
Глущенко О. О. ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ДІЇ В УКРАЇНІ ВОЄННОГО СТАНУ.....	40
Грицун В. В., Коломієць В. П.	

ЩОДО НЕВІДПОВІДНОСТІ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	44
Гусак Г. С. ВПЛИВ РИМСЬКОГО ПРАВА НА РОЗВИТОК СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРАВА	48
Гусак Г. С., Скляр В. О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРИРОДООХОРОННОГО ПРАВА ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ.....	53
Закладна В. В. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ.....	55
Каюн В. О., Везомська С. Ж., Перун С. В. МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	58
Клименко А. В. ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ.....	63
Ковальська Т. А. ПРАВОВА ТА ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «ВЛАСНІСТЬ»	67
Коломієць П. В. ПРОБЛЕМАТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ВТРАТИ ЧИННОСТІ ГОСПОДАРСЬКИМ КОДЕКСОМ.....	71
Кондуфор Є. О. ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕФОРМДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ	77
Кондуфор Є. О. КОНФЕДЕРАЦІЯ ЯК ФОРМА ДЕРЖАВНОГО УСТРОЮ.....	80
Копил А. О., Коломієць П. В. ПРОБЛЕМАТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГІДНОЇ ВИНАГОРОДИ ЗА	

ПРАЦЮ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ХАРТІЇ.....	83
Кудінова-Сінгх А. Г., Гуркіт Сінгх, Шарма Дінеш ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА.....	86
Купчення Л. І., Панов Є. М. ПРАВОВІ ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ З ОНН ТА ЄС У СФЕРІ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ.....	89
Мансуєва Д.Р. ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	91
Маруніч В. В. ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА РОЗВИТОК КРИМІНАЛІСТИЧНИХ МЕТОДІВ І ПРАКТИК В УКРАЇНІ.....	95
Матлак Т. О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ АГЕНТСТВ В УКРАЇНІ.....	98
Михайличенко А. М. МЕТОДИ ПРИРОДОЗНАВСТВА І СОЦІАЛЬНИХ НАУК: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	103
Наливайко Л. А., Коломієць П. В. ВТРАТА ЧИННОСТІ ГОСПОДАРСЬКИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ: НАСЛІДКИ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	105
Панов Є. М. ВПЛИВ АРТУРА ШОПЕНГАУЕРА НА ГУМАНІЗАЦІЮ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.....	110
Писаренко А. О., Циганок С. Д. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ.....	112
Радько О. О. ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА НА ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ: КОНФЛІКТ МІЖ ЗАХИСТОМ ІНВЕТОРІВ ТА СУВЕРЕНІТЕТОМ ДЕРЖАВ У СФЕРІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	117
Собецька Ю. В.	

ПРОБЛЕМАТИКА СПАДКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК В ПЕРІОД ВІЙНИ.....	120
Стрілець Б. В. ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ТА ЕКСТРАТЕРИТОРІАЛЬНА ДІЯ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	123
Терела Г. В., Стрілець В. В. ТРУДОВИЙ КОМПЛАСЕНС: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ.....	126
Терела М. А. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	131
Терно Р. В. ДЕЯКІ ПИТАННЯ МЕДІАЦІЇ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	136
Яхнич Я. В. ВПЛИВ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРАВОРОЗУМІННЯ.....	141
Яхнич Я. В., Михайліченко А. М. ОКРЕМІ ПРАВОВІ ПИТАННЯ РИБАЛЬСТВА В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ.....	144

Наливайко Л. А.,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 081 «Право»,
Полтавський державний аграрний університет
Коломієць П. В.,
д. ю. н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права,
Полтавський державний аграрний університет

ВТРАТА ЧИННОСТІ ГОСПОДАРСЬКИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ: НАСЛІДКИ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

На головній сторінці розділу «Законодавство України» офіційного вебпорталу парламенту України (далі – ВР України) [1] наведено розподіл документів, згідно юридичної класифікації [2]:

- 1) Основи суспільного ладу.
- 2) Бюджетно-фінансове законодавство.
- 3) Цивільне законодавство.
- 4) Природні ресурси. Охорона природи.
- 5) Трудове законодавство.
- 6) Законодавство з питань соціального забезпечення та соціального страхування.
- 7) Законодавство про шлюб і сім'ю.
- 8) Житлове законодавство. Житлово-комунальне господарство.
- 9) Законодавство про охорону здоров'я.
- 10) Законодавство з питань освіти, науки, культури.
- 11) Нагороди і почесні звання.
- 12) Законодавство про оборону.
- 13) Законодавство про національну безпеку та правопорядок.
- 14) Законодавство про зовнішні зносини та зовнішньоекономічні відносини.

15) Загальні засади правового регулювання економічного розвитку.

16) Законодавство про діяльність галузей промисловості.

17) Законодавство про основи містобудування.

18) Законодавство про забезпечення діяльності транспорту.

19) Законодавство про забезпечення діяльності зв'язку.

20) Законодавство з питань торгівлі та громадського харчування.

Побутове обслуговування населення.

21) Законодавство про використання ядерної енергії та радіаційний захист. Законодавство з питань ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та інших ядерних аварій і випробувань.

22) Законодавство про сільське господарство та агропромисловий комплекс.

23) Законодавство з питань кооперації.

24) Законодавство про адміністративні правопорушення.

25) Кримінальне законодавство.

26) Виправно-трудове законодавство.

27) Судочинство.

28) Судоустрій. Органи правосуддя. Прокуратура. Адвокатура. Нотаріат.

Результати аналітичного огляду свідчать про те, що серед наведеного вище розподілу документів, згідно юридичної класифікації ВР України відсутня позиція «Господарське законодавство». Проте, назви пунктів 15-23 цього розподілу документів {15) Загальні засади правового регулювання економічного розвитку.

16) Законодавство про діяльність галузей промисловості.

17) Законодавство про основи містобудування.

18) Законодавство про забезпечення діяльності транспорту.

19) Законодавство про забезпечення діяльності зв'язку.

20) Законодавство з питань торгівлі та громадського харчування.

Побутове обслуговування населення.

21) Законодавство про використання ядерної енергії та радіаційний захист. Законодавство з питань ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та інших ядерних аварій і випробувань.

22) Законодавство про сільське господарство та агропромисловий комплекс.

23) Законодавство з питань кооперації} вочевидь визначають правові основи господарської діяльності різноманітних суб'єктів господарювання. І на сьогодні правове регулювання суспільних відносин в економічній системі України та у сфері розвитку підприємництва, зокрема, здійснюється правовими нормами Господарського кодексу України [3].

Серед одинадцяти юридичних позицій Конституційного Суду України (за рішеннями, висновками), складеного у формі каталогу, а саме:

1. Конституція України,
2. Галузі права,
3. Основи конституційного ладу. Загальні принципи,
4. Права, свободи і обов'язки людини і громадянина,
5. Організація державної влади,
6. Автономна Республіка Крим,
7. Місцеве самоврядування,
8. під «потенціал» /розширення,
9. Державні фінанси. Податки і збори,
10. Військові формування, сили правопорядку та органи дізнання,
11. Недержавні організації, пунктом другим визначена юридична позиція: «2. Галузі права» [4].

Відповідно до цього другого пункту «2. Галузі права» Каталогу юридичних позицій Конституційного Суду України (за рішеннями, висновками), правова система України визначена наступним переліком галузей права:

- 2.1. Адміністративне право,
- 2.2. Адміністративне процесуальне право,

- 2.3. Виборче право,
- 2.4. Господарське право,
- 2.5. Господарське процесуальне право,
- 2.6. Екологічне право,
- 2.7. Житлове право,
- 2.8. Земельне право,
- 2.9. Конституційне право,
- 2.10. Кримінальне право (та адміністративні правопорушення),
- 2.11. Кримінальне процесуальне право (та провадження у справах про адміністративні правопорушення),
- 2.12. Виправно-трудова право,
- 2.13. Митне право,
- 2.14. Морське право,
- 2.15. Муніципальне право,
- 2.16. Нотаріальне право,
- 2.17. Повітряне право,
- 2.18. Сімейне право,
- 2.19. Судоустрій,
- 2.20. Трудова право,
- 2.21. Фінансове право,
- 2.22. Цивільне право,
- 2.23. Цивільне процесуальне право [5]. Серед наведеного вище переліку двадцяти трьох галузей права, четверту позицію закріплено за галуззю «2.4. Господарське право».

Законом України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб», який було прийнято 09 січня 2025 року № 4196-IX [6], і який набрав чинності 28 лютого 2025 року, визначено 28 серпня 2025 року, як день з якого втрачає чинність Господарський кодекс України [3].

Отже, скасовуючи Господарський кодекс України, треба досконало вивчити питання щодо можливості повноцінного забезпечення економічної безпеки нашої держави, особливо в умовах воєнних реалій і подальшого її відновлення у повоєнний період.

Список використаних джерел

1. Головна сторінка розділу «Законодавство України» офіційного веб-сайту Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main> (дата звернення: 15.05.2025).

2. Розподіл документів, згідно юридичної класифікації: Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/klas#150> (дата звернення: 15.05.2025).

3. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18. Ст. 144.

4. Каталог юридичних позицій Конституційного Суду України (за рішеннями, висновками). URL: <https://ccu.gov.ua/storinka-knygy/katalog-yurydychnyh-pozyciy-konstytucijnogo-sudu-ukrayiny-za-rishennyamy-vysnovkamy> (дата звернення: 15.05.2025).

5. «2. Галузі права.» Каталог юридичних позицій Конституційного Суду України (за рішеннями, висновками). URL: <https://ccu.gov.ua/zagolovok/2-galuzi-prava> (дата звернення: 15.05.2025).

6. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 09.01.2025 № 4196-IX. Голос України від 27.02.2025. № 40.

Панов Є. М.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 081 «Право»,
Полтавський державний аграрний університет